גליון 228
תרומה - שקלים
תשפ"ה

דעם רבינ'ס מעשיות

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

זיך קאנצענטרירן

דִי חֲבוּרַת בַּחוּרִים וֶועלְכֶע רוּפְן זִיךְ 'שַׁקְדָנֵי הַנַּחַל' לָאזְן זִיךְ אַרוֹיס אִין וַואלְד, זֵייעֶרֶע טְרִיט זֶענֶען גֶעוָואנְדְן צוּם צִיּוּן פוּנֶעם תַּנָּא 'שַׁמַּאי', דִי בָּחוּרִים גֵייעֶן גֶעשְׁוִוינְד אַרַיין אִינֶעם גֶעדִיכְטְן וֶועלְדְל, צְוִוישְׁן רִיזִיגֶע בֵּיימֶער אוּן וַוייסֶע פֶעלְזְן שְׁטֵיינֶער. אִין זֵייעֶרֶע הֶענְט הַאלְטְן זֵיי תְּהִילִימְ'לֶעך מִיט פְּלֶעשְׁלֶעך וַואסֶער. נָאךְ אַ שְׁטִיק צַייט הָאבְן זֵיי עֶנְדְלִיךְ גֶעטְרָאפְן דֶעם קֶבֶר אוּן זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ מִתְפַּלֵּל זַיין אַ תְּפִלָּה פוּן טִיפֶענִישׁ פוּן הַארְץ בַּיים צִיּוּן פוּן שַׁמַּאי.

נָאכְן מִתְפַּלֵּל זַיין הָאבְן זֵיי זִיךְ גֶעזֶעצְט אִיבֶּערְבַּייסְן, נָאכְן זִיךְ אַזוֹי מוּטְשֶׁען אוֹיף דִי וֶועגְן. אִינְמִיטְן רוּפְט זוּשָׁא אוֹיס: "גֶעבּ אַ קוּק, דָארְט וַוייט זִיצְט אֵיינֶער אוֹיף אַ שְׁטֵיין אוּן שָׁאקְלְט זִיךְ, קוּק דָארְט"... אַלֶע לוֹיפְן צוּם רִיכְטוּנְג פוּן זוּשָׁא אוּן פְרֶעגְן וִוי אִין אַ כָּאר: "וואוּ, וואוּ אִיז עֶר, אִיךְ זֶע אִים נִישְׁט, אִיךְ זֶע נִישְׁט גָארְנִישְׁט, וָואס זֶעסְטוּ דָארְט?...

זוּשָׁא שְׁטְרֶעקְט אוֹיס זַיין הַאנְט וַוייזְנְדִיג צוּם בַּארְג אַנְטְקֶעגְן: "דָארְט דָארְט, פּוּנְקְט דָארְט". דִי בָּחוּרִים שְׁטְרֶענְגֶען זִיךְ אָן דִי אוֹיגְן אָבֶּער נֵיין, זֵיי זֶעעֶן גָארְנִישְׁט.

"הֶערְט מִיךְ אוֹיס", רוּפְט זוּשָׁא אוֹיס, "עֶנְק זֶעעֶן אִים נִישְׁט וַוייל עֶנְקֶערֶע אוֹיגְן זֶענֶען פַארְנוּמֶען מִיט אַלֶע זַאכְן אַרוּם: בֶּערְג, בֵּיימֶער, פֵייגְלֶען אוּן נָאךְ צֶענְדְלִיגֶע פְּרָטִים. עֶנְקֶערֶע אוֹיגְן זֶענֶען נִישְׁט קָאנְצֶענְטְרִיט צוּ צִילְן אוֹיף דֶעם מֶענְטְשׁ וָואס זִיצְט פוּנְדֶערְוַוייטְנְס, עֶנְק דַארְפְן זִיךְ קָאנְצֶענְטְרִירְן אוּן פַארְדֶעקְן דִי אוֹיגְן פוּן אַלֶע אַרוּמִיגֶע גֶעגְנְשְׁטַאנְדְן אוּן קוּקְן אוֹיסְדְרִיקְלִיךְ נָאר אוֹיפְן בַּארְג אַנְטְקֶעגְן, פַארְקְלֶענֶערְט אַייעֶרֶע הֶענְט צוּ קוּקְן נָאר אוֹיף דֶער מֶענְטְשׁ וָואס גֶעפוּנְט זִיךְ דָארְט אַזוֹי וֶועלְן עֶנְק אִים בַּאמֶערְקְן.

זֵיי הֵייבְּן אוֹיף דִי הֶענְט אוֹיף זֵייעֶרֶע אוֹיגְן אוּן בַּאדֶעקְן פוּן צוּ זֶען אַלֶע אַרוּמִיגֶע בֶּערְג, שְׁטֵיינֶער אוּן וֶועגְן, זִיךְ מְצַמְצֵם גֶעוֶוען דִי אוֹיגְן אוּן אָנְגֶעשְׁטְרֶענְגְט דִי אוֹיגְן צוּ קוּקְן גוּט גוּט, בִּיז עֶס אִיז זֵיי גֶעלוּנְגֶען צוּ קְלָאר בַּאמֶערְקְן וִוי אַ אִיד זִיצְט אוּן אִיז זִיךְ מִתְבּוֹדֵד צוּם בַּאשֶׁעפֶער.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי לֶערְנְט אוּנְז אִין דֶעם מָשָׁל וָואס עֶס לִיגְט אוֹיף אוּנְז צוּ קוּקְן אוֹיפְן אֱמֶתְ'ן תַּכְלִית פַארְוָואס מֶען הָאט אוּנְז אַרָאפְּגֶעשִׁיקְט אוֹיף דֶעם וֶועלְט. דֶער רֶבִּי זָאגְט אַז דִי אַלֶע אַרוּמִיגֶע זַאכְן וָואס עֶס טוּעֶן זִיךְ אוֹיף דֶער וֶועלְט וִוי בִּיזְנֶעס, מְנִיעוֹת, אַיינְקוֹיפְן, נְסִיעוֹת, בִּלְבּוּלִים וָואס פַארְטוּשְׁט דֶעם מוֹחַ פוּנֶעם מֶענְטְשׁ עֶר זָאל פַארְגֶעסְן זַיין אֵייבִּיגֶע תַּכְלִית אַז מִיר זֶענֶען דָא נָאר אוֹיף צוּ כַאפְּן תּוֹרָה אוּן מִצְוֹת, חֶסֶד אוּן מְכַבֵּד זַיין דִי עֶלְטֶערְן, דַאוֶונֶען מִיט אַ חֵשֶׁק אוּן אַ בְּרֶען...

דֶערִיבֶּער דַארְפְן מִיר פַארְמַאכְן שְׁטַארְק דִי אוֹיגְן נִישְׁט צוּ קוּקְן אוֹיף אַלֶע גַשְׁמִיוּתְ'דִיגֶע תַּאֲווֹת וָואס פַארְשְׁלֶעפְן אוּנְזֶערֶע אוֹיגְן צוּם עוֹלָם הַזֶּה, אוּן זִיךְ נָאר פַארְקוּקְן צוּם תַּכְלִית צוּ כַאפְּן וָואס מֶער עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, מִדּוֹת טוֹבוֹת, וּוַתְּרָנוּת א.א.וו.

מִיר וֶועלְן זִיךְ קָאנְצֶענְטְרִירְן אוּן קוּקְן אוֹיפְן צִיל צוּ וָואס מִיר זֶענֶען גֶעקוּמֶען אוֹיף דֶער וֶועלְט אוּן דִינֶען דֶעם בַּאשֶׁעפֶער וִוי מֶען דַארְף. (ע"פ ליקו"מ ס"ה-ג)

סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

דִּי שִׂיחוֹת פוּן נָאךְ סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת (2)

ג - דֶער 'פְּלוּמְפּ'

[שָׁבוּעוֹת - שְׁנַת תקס"ז]

(דִּי מַעֲשֶׂה פוּנֶעם 'פֶערְד מִיטְן פְּלוּמְפּ', אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָוארְן שָׁבוּעוֹת שְׁנַת תקס"ז אִין דִּי שְׁטָאט זַאסְלַאב. חַיֵּי־מוֹהֲרַ"ן נט)

[דִּי אַייְנְגֶערִינְגֶעלְטֶע הוֹסָפוֹת () אִינֶעם דָאזִיגְן שִׂיחָה, אִיז גֶענוּמֶען פוּן: 1) חַיֵּי־מוֹהֲרַ"ן קנא. 2) שִׂיחַ־שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ הֶחָדָשׁ ח"ג תתיד, מִכְתַּב־יַד רַבִּי נַפְתָּלִי זַ"ל].

[אוֹת א] לְגַבֵּי דִּי זַאךְ וָואס מְ'הָאט פַארְצֵיילְט פוּן אֵיינֶעם (פוּן אוּנְזֶערֶע חֲבֵרִים): וָואס אִיז גֶעוֶוען דֶעמָאלְט אִין אַ גְרוֹיסְן שְׁטָאט פוּן דִי גוֹיִ'שֶׁע שְׁטֶעט (אִין פֶּעטֶערְבוּרְג), אוּן עֶר הָאט זִיךְ דָארְט אוֹיפְגֶעהַאלְטְן אַסַאךְ צַייט - וַוייל יֶעדְן מָאל הָאט זִיךְ אִים צוּגֶעדַאכְט: "אַז 'יֶעצְט' וֶועט עֶר אוֹיפְטוּהְן"! - אוּן אַזוֹי אוֹיךְ יֶעדְן מָאל [הָאט זִיךְ אִים אַזוֹי צוּגֶעדַאכְט]! - אַז עֶר הָאט זִיךְ [צוּלִיבּ דִּי דָאזִיגֶע דִמְיוֹנוֹת] זֵייעֶר אַסַאךְ אוֹיפְגֶעהַאלְטְן דָארְט!

(אִין 'חַיֵּי־מוֹהֲרַ"ן' קנא, שְׁרֵייבְּט מוֹהַרְנַ"ת זַ"ל: אוּן דַאן אִין יֶענֶע יָאהְר [שְׁנַת תקס"ז], הָאבּ אִיךְ גֶעמוּזְט זַיין פַארְוָואגְלְט פוּן מַיין פְּלַאץ פוּן 'נֶעמְרוּב', קַיין 'מָאהְלִיבּ'! - אוּן אִין יֶענֶעם יָאהְר זֶענֶען צוּמִישְׁט גֶעוָוארְן אַסַאךְ פוּן אוּנְזֶערֶע לַייט! רַבִּי אַבְרָהָמְ'טְשֶׁע אִיז גֶעוֶוען אִין פֶּעטֶערְבּוּרְג! אוּן אַסַאךְ זֶענֶען זֵייעֶר צוּמִישְׁט גֶעוָוארְן! - אוּן רַבֵּינוּ זַ"ל אַלֵיינְס אִיז אִין יֶענֶעם יָאהְר גֶעוֶוען נָע־וָנָד, בַּיי דִי גְרוֹיסֶע נְסִיעָה וְכוּ')!

אוּן עֶר [רַבֵּינוּ זַ"ל] הָאט גֶעזָאגְט: אַז אַזוֹי גֵייט דֶער סֵדֶר וֶוען מְ'קוּמְט אָן צוּ אַזֶעלְכֶע פְּלֶעצֶער, אַז יֶעדְן מָאל דַאכְט זִיךְ: "יֶעצְט וֶועל אִיךְ אוֹיפְטוּהְן! יֶעצְט וֶועל אִיךְ אוֹיפְטוּהְן"!

[אוֹת ב] אוּן עֶר הָאט פַארְצֵיילְט אַ מַעֲשֶׂה: אַז אֵיינְמָאל אִיז גֶעוֶוען אַ מֶענְטְשׁ, וָואס עֶר הָאט נִישְׁט גֶעגְלֵייבְּט אִין דֶעם וָואס דִי וֶועלְט זָאגְט: "אַז סְ'אִיז פַארְהַאן 'לֵצִים' פוּן דִי 'סִטְרָא־אַחֲרָא', וָואס זֵיי קוּמֶען צוּמָאל אוּן פַארְנַארְן דִי מֶענְטְשְׁן, אַזוֹי־וִוי סְ'הָאט שׁוֹין אַסַאךְ מָאל פַּאסִירְט! - אוּן 'יֶענֶער מֶענְטְשׁ' הָאט נִישְׁט גֶעגְלֵייבְּט דֶערִין!

אֵיינְמָאל בַּיינַאכְט - קוּמְט צוּ אִים עֶפֶּעס אַ 'לֵץ', אוּן עֶר רוּפְט אִים אַרוֹיס: "אַז עֶר זָאל אַרוֹיסְקוּמֶען אִינְדְרוֹיסְן"! - אוּן עֶר גֵייט אַרוֹיס אִינְדְרוֹיסְן! אוּן דֶער 'לֵץ' וַוייזְט אִים: "אַז עֶר הָאט אַ 'שֵׁיינֶעם פֶערְד' צוּ פַארְקוֹיפְן"!

אוּן עֶר זֶעהְט: "אַז דָאס אִיז טַאקֶע 'זֵייעֶר אַ שֵׁיינֶעם פֶערְד'! - אוּן עֶר פְרֶעגְט אִים [פוּנֶעם 'לֵץ']: "וִויפִיל ווילְסְטוּ דֶערְפַאר"?! - עֶנְטְפֶערְט אִים דֶער 'לֵץ': "פִיר רֶענְדְלֶעךְ"! - אוּן עֶר זֶעהְט: "אַז דָאס אִיז רוּאִיגֶערְהֵייט וֶוערְט 'אַכְט רֶענְדְלֶעךְ', וַוייל סְ'אִיז 'זֵייעֶר־אַ־גוּטֶע אוֹיסְדֶערְוֶועלְטֶע פֶערְד'!

הָאט עֶר אָפְּגֶעקוֹיפְט פוּן אִים דָאס 'פֶערְד', פַאר 'פִיר רֶענְדְלֶעךְ'! - אוּן דָאס אִיז גֶעוֶוען בַּיי אִים אַ 'גְרוֹיסֶע מְצִיאָה'!

אוֹיפְצוּמָארְגְנְס, נֶעמְט עֶר אַרוֹיס דָאס 'פֶערְד' צוּ פַארְקוֹיפְן! - אוּן זֵיי זֶענֶען גֶעשְׁטַאנֶען [זִיךְ מִתְוַוכֵּחַ גֶעוֶוען] אוֹיפְן פְּרַייז, אוּן הָאבְּן אִים גֶעוָואלְט גֶעבְּן עֶפֶּעס אַ סְכוּם גֶעלְט! - הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "מִן־הַסְתַּם אוֹיבּ זֵיי גֶעבְּן מִיר אַזַא סְכוּם, אִיז [אַ רַאֲיָה אַז] דָאס אִיז דָאפְּלְט וֶוערְט"! - אוּן עֶר הָאט נִישְׁט מַסְכִּים גֶעוֶוען [דָאס צוּ פַארְקוֹיפְן פַארְן סְכוּם וָואס זֵיי הָאבְּן אִים גֶעוָואלְט גֶעבְּן]!

הָאט עֶר וַוייטֶער אַוֶועקְגֶעפִירְט דָאס 'פֶערְד'! אוּן מֶען הָאט אִים שׁוֹין גֶעוָואלְט גֶעבְּן דָאפְּלְט וִוי עֶר הָאט גֶעוָואלְט! - הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "מִן־הַסְתַּם אִיז דָאס וֶוערְט נָאךְ מֶער וִוי דָאפְּלְט פוּן דֶעם סְכוּם [וָואס מְ'הָאט אִים יֶעצְט גֶעוָואלְט גֶעבְּן]"!

אַזוֹי פִירְט עֶר דֶעם 'פֶערְד' נָאךְ וַוייטֶער! - בִּיז סְ'אִיז אַרוֹיפְגֶעגַאנְגֶען דִי פְּרַייז פוּן פַארְקוֹיפְן דֶעם פֶערְד, צוּ 'טוֹיזְנְטֶערְס'! - אוּן עֶר אִיז זִיךְ מִיט קֵיינֶעם נִישְׁט דוּרְכְגֶעקוּמֶען, דָאס צוּ פַארְקוֹיפְן! וַוייל וֶועלְכְן פְּרַייז מְ'הָאט אִים נָאר גֶעוָואלְט גֶעבְּן דֶערְפַאר, הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "מִן־הַסְתַּם אִיז דָאס וֶוערְט נָאךְ מֶער וִוי דָאפְּלְט [פוּנֶעם סְכוּם וָואס מְ'ווִיל אִים גֶעבְּן]"! - בִּיז סְ'אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען קֵיינֶער וָואס הָאט דָאס גֶעקֶענְט קוֹיפְן, נָאר דֶער 'קֶענִיג'!

הָאט עֶר דָאס גֶעפִירְט צוּם 'קֶענִיג'! - אוּן דֶער 'קֶענִיג' הָאט אִים גֶעוָואלְט גֶעבְּן דֶערְפַאר, אַ 'רִיזִיגְן סְכוּם גֶעלְט'! וַוייל דֶער 'פֶערְד' אִיז זֵייעֶר זֵייעֶר וואוֹיל־גֶעפֶעלְן פַאר יֶעדְן אִין דִי אוֹיגְן!

אוּן עֶר הָאט זִיךְ מִיטְן 'קֶענִיג' אוֹיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט דוּרְכְקוּמֶען! - וַוייל עֶר הָאט גֶעזָאגְט [דֶער דָאזִיגֶער מֶענְטְשׁ]: "מִן־הַסְתָּם אִיז דָאס וֶוערְט מֶער"! - בִּיז דֶער 'קֶענִיג' הָאט שׁוֹין אוֹיךְ נִישְׁט גֶעקוֹיפְט דָאס 'פֶערְד'!

[אוֹת ג] אוּן עֶר אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּנֶעם 'קֶענִיג' מִיטְן 'פֶערְד', דָאס אָנְצוּטְרֶענְקֶען! - אִיז גֶעוֶוען דָארְט אַ 'פְלוּמְפּ' וָואס פוּן דֶעם גִיבְּט מֶען צוּ טְרִינְקֶען! [בְּלַעַ"ז: 'פָּאמְ"פּ' - אַזַא סָארְט 'וַואסֶער טַאנְק' מִיט אַ 'קְרַאן' - וָואס מְ'זֶעהְט דָאס נָאךְ הַיינְט אִין 'אוּקְרַיינֶע' אִינְדְרוֹיסְן אוֹיפְן גַאס]! - אוּן דָאס 'פֶערְד' אִיז אַרַיינְגֶעשְׁפְּרִינְגֶען אִינֶעם 'פְלוּמְפּ', אוּן אִיז דָארְט נֶעלַם גֶעוָוארְן, אוּן עֶר אִיז נִישְׁט דָא! - דָאס הֵייסְט: אַז סְ'הָאט זִיךְ אִים נָאר אַזוֹי צוּגֶעדַאכְט [גֶעדִמְיוֹנְ'ט]! וַוייל דִי גַאנְצֶע זַאךְ מִיטְן 'פֶערְד', אִיז נָאר גֶעוֶוען אַ 'מַעֲשֶׂה־לֵצִים'!

הָאט עֶר זֵייעֶר גֶעשְׁרִיגְן דֶערוֹיף! - הָאבְּן זִיךְ דָארְט צוּזַאמְגֶענוּמֶען מֶענְטְשְׁן, צוּם קוֹל פוּן זַיין גֶעשְׁרֵיי, אוּן הָאבְּן אִים גֶעפְרֶעגְט: "וָואס שְׁרֵייסְטוּ"! - הָאט עֶר גֶעעֶנְטְפֶערְט: "אַז זַיין 'פֶערְד' אִיז אַרַיינְגֶעשְׁפְּרִינְגֶען אִינֶעם 'פְלוּמְפּ'"!

הָאבְּן זֵיי אִים [דֶעם דָאזִיגְן מֶענְטְשׁ] צוּזַאמְגֶעשְׁלָאגְן, "צוּהַאקְט אוּן צוּבַּאלְט" [מְלָכִים־א כ, לז], וַוייל עֶר זֶעהְט אוֹיס וִוי אַ 'מְשׁוּגֶע'נֶער! - וַוייל דָאס 'לָאךְ פוּנֶעם פְלוּמְפּ' אִיז זֵייעֶר שְׁמָאל, אִיז וִויאַזוֹי קֶען זַיין אַז דִי 'פֶערְד' זָאל דָארְט אַרַיינְשְׁפְּרִינְגֶען?!

הָאט עֶר גֶעזֶעהְן: אַז מְ'שְׁלָאגְט אִים! אוּן עֶר זֶעהְט אוֹיס וִוי אַ מְשׁוּגֶע'נֶער! - הָאט עֶר גֶעוָואלְט אַוֶועקְגֵיין פוּן דָארְט! - אִינְצְוִוישְׁן וִוי עֶר ווִיל נָאר אַוֶועקְגֵיין פוּן דָארְט, הָאט דֶער 'פֶערְד' אָנְגֶעהוֹיבְּן ארוֹיסְצוּשְׁטְרֶעקְן זַיין קָאפּ פוּנֶעם 'פְלוּמְפּ'! - הָאט עֶר [דֶער דָאזִיגֶער מֶענְטְשׁ] נָאכְאַמָאל אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרַייעֶן: "גֶעוַואלְד! גֶעוַואלְד"! - וַוייל סְ'הָאט זִיךְ אִים צוּגֶעדַאכְט: "אַז זַיין 'פֶערְד אִיז דָארְט"!

הָאבְּן זִיךְ דִי מֶענְטְשְׁן נָאכְאַמָאל צוּזַאמְגֶעזַאמְלְט צוּ אִים, אוּן אִים נָאכְאַמָאל אָנְגֶעשְׁלָאגְן! וַוייל עֶר אִיז 'מְשׁוּגֶע', וִוי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְט! - אוּן עֶר הָאט נָאכְאַמָאל גֶעוָואלְט אַוֶועקְגֵיין פוּן דָארְט! - וִוי נָאר עֶר וִויל גֵיין, אָט שְׁטְרֶעקְט זִיךְ דֶער 'פֶערְד' נָאכְאַמָאל אַרוֹיס זַיין קָאפּ פוּנֶעם 'פְלוּמְפּ'! - הָאט עֶר [דֶער מֶענְטְשׁ] נָאכְאַמָאל אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרַייעֶן, וִוי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְט! - הָאבְּן זֵיי זִיךְ נָאכְאַמָאל צוּזַאמְגֶעזַאמְלְט צוּ אִים! אוּן אִים [נָאכְאַמָאל] גֶעשְׁלָאגְן, וִוי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְט!

[אוֹת ד] (**דֶער נִמְשָׁל אִיז**)**:** דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ אִיז אוֹיךְ: אַז דִי סִטְרָא־אַחֲרָא פַארְנַארְט יֶעדְן מָאל דֶעם מֶענְטְשׁ, אוֹיף גָארְנִישְׁט, מִיט אַ 'רִיכְטִיגֶער שֶׁקֶר' וָואס אִיז גָארְנִישְׁט דָא דֶערִין! - אוּן עֶר וֶוערְט אִיבֶּערְגֶערֶעדְט נָאךְ אִיר, אוּן עֶר גֵייט נָאךְ אִיר! אוּן יֶעדְן מָאל דַאכְט זִיךְ אִים צוּ: "אַז עֶר וֶועט מֶער פַארְדִינֶען! אוּן מֶער עֶרְפִילְן זַיין 'גְלוּסְטוּנְג' [תַּאֲוָה]"! - אוּן עֶר לוֹיפְט נָאךְ אִיר אַסַאךְ צַייט! - אוּן פְלוּצְלִינְג וֶוערְן זֵיי נֶעלָם! אוּן אַלֶע זַיינֶע 'גְלוּסְטוּנְגֶען' [תַּאֲווֹת], אַנְטְלוֹיפְן אוּן וֶוערְן צוּרִינֶען!

אַזוֹי־וִוי עֶס פַּאסִירְט צוּמָאל: אַז אַלֶע 'גְלוּסְטוּנְגֶען' [תַּאֲווֹת] גֵייעֶן אַבִּיסְל אַוֶועק! אוּן וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ וִויל זִיךְ צוּשֵׁיידְן פוּן זֵיי, דַאן קוּמֶען זֵיי צוּרִיק אוּן שְׁטְרֶעקְן זִיךְ אַרוֹיס זֵייעֶר קָאפּ! אוּן עֶר יָאגְט זֵיי נָאכְאַמָאל נָאךְ! - אוּן אַזוֹי פִירְט זִיךְ דָאס וַוייטֶער: אַז גְלַייךְ וִוי זֵיי שְׁטְרֶעקְן נָאר אַרוֹיס זֵייעֶר קָאפּ, יָאגְט עֶר זֵיי נָאכְאַמָאל נָאךְ! - אוּן [רַבֵּינוּ זַ"ל] הָאט דָאס נִישְׁט עֶרְקְלֶערְט מֶער! - אוּן פַארְשְׁטֵיי גוּט!

ד - אַ מַעֲשֶׂה פוּן אַ גְרוֹיסְן צַדִּיק

סְ'הָאט פַּאסִירְט אַ מַעֲשֶׂה מִיט אַ צַדִּיק, וָואס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶער צַדִּיק! - וָואס אִיז עֶר אִינְגַאנְצְן אַרוֹיס בִּשְׁלֵימוּת פוּן דִי תַּאֲוָה, וִוי סְ'דַארְף צוּ זַיין!

אוּן עֶר אִיז אַרוֹיף אִין דִי 'עוֹלָמוֹת עֶלְיוֹנִים'! - אוּן עֶר הָאט גֶעזֶעהְן: וִוי סְ'לִיגְט אִין אַ 'טָאפּ', שְׁטִיקֶער פְלֵייש מִיט בֵּיינֶער! - הָאט עֶר גֶעפְרֶעגְט: "וָואס אִיז דָאס"?! - הָאט מֶען אִים גֶעעֶנְטְפֶערְט: "אַז דָאס אִיז גֶעוֶוען אַ 'יְפַת־תּוֹאַר' - אוּן דָאס קוּמְט אִיר, וַוייל זִי הָאט גֶעזִינְדִיגְט"!

[זָאגְט דֶער רֶבִּי]: פוּן דֶעם קֶען מֶען זֶעהְן דִי שַׁאנְדֶע פוּן דִי תַּאֲוָה! - אוֹיבּ וֶועט מֶען אִיר צוּשְׁנַיידְן אוֹיף שְׁטִיקֶער, וֶועט דֶען נָאךְ אַלְץ שַׁיָּיךְ זַיין דִי תַּאֲוָה?!

נאמען: ____________

לאמיר זיין פארהערן

די שִׂיחוֹת פון נאָך סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת (2)

א. פארוואס האט זיך דער מענטש אויפגעהאלטן אין די גוי'אישע שטעט?

- ☐ ווייל ער האט דארטן גאר אסאך פארדינט
- ☐ ווייל א גאנצע צייט האט אים אויסגעזעהן אז יעצט וועט ער אויפטוהן וואס ער וויל
- ☐ ווייל א גאנצע צייט האט מען אים געזאגט אז יעצט וועט ער אויפטוהן וואס ער וויל

ב. וואס האט דער לץ געוואוזן?

- ☐ אז ער האט א שיינע פערד צו פארקויפן
- ☐ אז ער האט א שיינע אייזל צו פארקויפן
- ☐ אז ער האט א שיינע קעמל צו פארקויפן

ג. פאר וויפיל געלד האט ער עס אפגעקויפט פון דעם לץ?

- ☐ פאר 8 רענדלאך
- ☐ פאר 4 רענדלאך
- ☐ פאר 26 רענדלאך

ד. פארוואס האט ער נישט פאקויפט?

- ☐ ווייל מ'האט אים נאר געוואלט צאלן 2 אדומים
- ☐ ווייל ער האט עס געוואלט פאר זיך
- ☐ ווייל וויפיל מ'האט אים געוואלט צאלן האט ער געטראכט אז ס'איז ווערד טאפעלט

ה. פארוואס האט עס דער מלך נישט געקויפט?

- ☐ ווייל ס'איז נישט געווען גענוג שיין פאר'ן קעניג
- ☐ ווייל דער מלך האט נישט געוואלט באצאלן אזוי סאך
- ☐ ווייל דער מענטש האט געטראכט אז מן הסתם איז עס ווערד נאכמער

ו. וואס איז געשעהן ווען ער האט געוואלט געבן טרונקען פאר די פערד?

- ☐ עס האט אים אויסגעזעהן וואו די פערד שפרינגט אריין אין א פלומפ (קראן – רער פון וואסער)
- ☐ די פערד איז אנטלאפן
- ☐ עס האט אים אויסגעזעהן וואו די פערד איז געשטארבען

ז. פארוואס האט מען געשלאגען דעם מענטש?

- ☐ ווייל ער האט זייער שטארק געשריגן
- ☐ ווייל ער האט געשלאגען די פערד
- ☐ ווייל ער האט געזאגט אז די פערד איז אריין געשפרינגען אין די פלומפ (רער וואסער), און ער האט אויס געזען משוגע

ח. וואס האט ער געזעהן ווען ער האט געוואלט אוועק גיין פון דארטן?

- ☐ אז די פערד איז געשטארבען
- ☐ אז דער פערד איז איינדרויסן
- ☐ אז דער פערד הייבט אהן ארויס שטעקן זיין קאפ פון די פלומפ (רער וואסער)

ט. וואס האט ער געטוהן ווען ער האט עס געזעהן?

- ☐ ער האט אנגעהויבן וויינען
- ☐ ער האט אנגעהויבן צו זינגען
- ☐ ער האט נאכאמאל אנגעהויבן צו שרייען

י. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?

- ☐ יא
- ☐ ניין
- ☐ א חלק

טיפער געטראכט

ווען און וואו האט דער רבי דערציילט די מעשה?

וואו נאך דערציילט דער רבי אין סיפורי מעשיות אז מען האט געשלאגן?

וויפל מאל ווערט דערציילט אין סיפורי מעשיות וועגן א "סוס"?

וויפל מאל ווערט דערציילט אין סיפורי מעשיות וועגן איינער וואס "שרייט"?

דעם רבינ'ס מעשיות

לְהִתְוַדֵּע וּלְהִגָּלוֹת אַז אִיטְלֶעכְס וָואְרט וָואס דָא שְׁטֵייט אִין דֶעם הֵיילִיגְן סֵפֶר, אִיז 'קוֹדֶשׁ־קָדָשִׁים', לוֹטֶער 'סוֹדוֹת־הַתּוֹרָה'. מֶען זָאל נִישְׁט מֵיינֶען: "אַז דָאס זֶענֶען חַס־וְשָׁלוֹם פְּרָאסְטֶע מַעֲשִׂיּוֹת"!

צו ענטפערן בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5333372 צו באקומען דעם גליון אין מייל- m025345040@gmail.com